

“Toetsingsadvies belangrijke mijlpaal voor Gasopslag Bergermeer”

Waarom is gasopslag nodig? Wat betekent het voor de directe omgeving en voor u als inwoner? In deze nieuwskrant over Gasopslag Bergermeer geven we antwoord op deze vragen en meer: we bespreken gas als noodzakelijke energiebron, veiligheid, geluidsoverlast en maatregelen om die zoveel mogelijk te beperken.

Onze energievoorziening bevindt zich in een overgangsfase: wereldwijd wordt hard gewerkt aan de ontwikkeling van duurzame energie. Een goede zaak, maar het duurt nog tientallen jaren voordat we alternatieve energiebronnen volop kunnen inzetten. Tot die tijd blijft gas een belangrijke rol spelen in onze energievoorziening. Met gasopslag kunnen we de beschikbaarheid van dat gas garanderen.

TAQA Energy is al zo'n 40 jaar actief in de regio. We beheren verschillende gaslocaties in Noord-Holland waaronder Alkmaar (Piekgas-installatie), Koedijk, Bergen aan Zee en Groet. In 2008 heeft TAQA een uitgebreid, onafhankelijk Milieu Effect Rapport laten opstellen. Dit 'MER' brengt de milieueffecten en de risico's van het project Gasopslag Bergermeer in kaart.

De afgelopen maanden is het MER zelf onderzocht door de onafhankelijke Commissie voor de m.e.r. De kernvraag was: heeft TAQA alle milieu- en veiligheidsaspecten voldoende in kaart gebracht? De Commissie kwam met goed nieuws: de veiligheidsaspecten van gasopslag zijn goed beschreven. De enige tekortkoming in het rapport

is de informatie over de effecten van de damwanden in de Bergermeer op de grondwaterstromingen. Dit punt is relevant omdat TAQA – om het weidse karakter van de polder te behouden – alle putten ondergronds wil afwerken zodat deze nauwelijks zichtbaar voor de omgeving zijn. Wij zijn al aan de slag gegaan om deze extra informatie aan te leveren aan de betrokken partijen. Wij zijn zeer tevreden over de grondigheid waarmee de Commissie te werk is gegaan. Alle informatie draagt bij aan het duurzame karakter van het project en daarmee aan een mooie en veilige leefomgeving. In deze krant vindt u de belangrijkste punten uit het toetsingsadvies en lichten we belangrijke wetenswaardigheden over gasopslag nog eens toe. Wij hopen hiermee een helder antwoord te geven op uw vragen.

Paul van Gelder, Directeur TAQA Europa en TAQA Energy

Toetsingsadvies Commissie m.e.r.

Voor de uitvoering van Gasopslag Bergermeer moet een aantal besluiten genomen worden. Onderdeel van de procedure is het laten opstellen van een onafhankelijk Milieu Effect Rapport (MER) door de initiatiefnemer. In het MER worden de effecten op de omgeving beschreven en aanbevelingen gedaan hoe deze zoveel mogelijk te beperken. De minister van Economische Zaken vervult de rol van (coördinerend) bevoegd gezag en heeft de Commissie m.e.r. gevraagd het MER te toetsen.

De Commissie stelt in haar toetsingsadvies van 11 mei 2009 dat het MER het merendeel van de benodigde informatie bevat voor besluitvorming ten aanzien van vergunningverlening door het bevoegde gezag. Dit neemt niet weg dat de commissie om aanvullende informatie heeft gevraagd. Voor meer over het toetsingsadvies lees verder op pagina 2.

Waarom gasopslag in de Bergermeer?

Sinds 1959, toen het Groningse gasveld bij Slochteren werd gevonden, heeft gaswinning in Nederland een enorme vlucht genomen. De energievoorziening in Nederland is hierop afgestemd: we koken op gas, wekken elektriciteit op met gas, verwarmen onze huizen met gas en kunnen moeilijk zonder. Ook in de Noord-Hollandse Bergermeer werd in de jaren zestig gas ontdekt. Amoco, BP en sinds 2007 TAQA Energy hebben dit gas sinds 1972 gewonnen. Nu dit

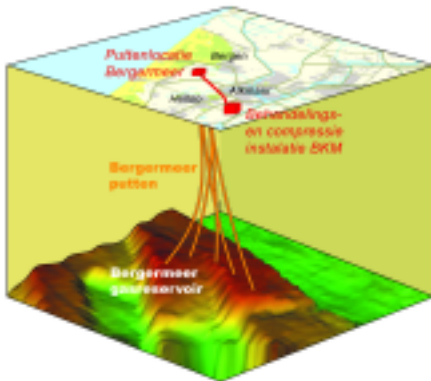
aardgasveld is uitgeput, kunnen we het opnieuw gaan gebruiken voor de tijdelijke opslag van gas. Gasopslag Bergermeer is een zeer geschikt veld vanwege de capaciteit, de samenstelling van het gesteente en de locatie: vlakbij de Randstad en midden in de Nederlandse Gasrotonde. Door dit soort 'voorraadkelders met gas' kunnen we inwoners en bedrijven nu en in de toekomst voldoende gas blijven leveren.

Belangrijkste uitkomsten toetsingsadvies

Veiligheid

De Commissie merkt op dat de QRA's (kwantitatieve risicoanalyses), de risico-analyse door de Gasunie en het seismische rapport door TNO een correct en volledig beeld geven van de risico's op het gebied van externe veiligheid en de kans op lichte aardbevingen (gemiddeld

2.5-2.7). Het theoretisch maximum van 3.9 op de schaal van Richter, een zeer lichte aardbeving, is volgens de Commissie een betere voorstelling van zaken dan de veronderstelde sterkte van 4.0 in een van de zienswijzen uit de inspraakprocedure. Daarnaast onderschrijft de Commissie de conclusie in het MER dat het weer op druk brengen van het reservoir het aardbevingsrisico doet afnemen omdat de structuur stabiel wordt. Relatief geringe fluctuaties veranderen dat niet. Voor meer informatie over het voorkomen van lichte aardbevingen in Nederland, kijk op www.knmi.nl.

Grondwaterstromingen & dotterbloemhooilanden

De Commissie concludeert dat het MER onvoldoende inzicht geeft in de effecten van het aanbrengen van damwanden rond de putkelders

Gasopslag Bergermeer komt er niet zomaar – het MER in cijfers

Het MER telt **264** pagina's, de aanvulling op het MER nog eens **63** pagina's, er zijn in totaal **22** studies uitgevoerd (in totaal bijna **1300** pagina's) waar **10** gespecialiseerde bureaus bij betrokken waren en ongeveer **50** experts. In totaal zijn er ruim **80** unieke zienswijzen ingediend op het MER. TAQA vraagt **34** vergunningen aan.

op de grondwaterstromingen – en daarmee op de Dotterbloemhooilanden in de Ecologische Hoofd Structuur. De damwanden zijn nodig om de putten volledig ondergronds te kunnen aanleggen en ze daarmee aan het zicht te onttrekken. TAQA zorgt ervoor dat benodigde informatie met betrekking tot de vraag over grondwaterstromingen bij de vergunningsaanvragen wordt gevoegd.

Na het toetsingsadvies... Hoe nu verder?

Met het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. zijn het MER en de inspraak daarop afgerond. Het MER wordt nu door de vergunningverlenende instanties gebruikt om de vergunningsaanvragen te beoordelen en hieraan passende voorwaarden te stellen. De eerstvolgende inspraakronde is wanneer het ontwerp rijksinpassingsplan en de ontwerpbeslissingen op de vergunningsaanvragen ter inzage liggen, naar verwachting eind juli 2009. Het is dus nu aan de provincie Noord-Holland, de gemeenten en het ministerie van Economische Zaken om de benodigde vergunningsaanvragen voor het bouwen van de gasopslag te beoordelen. Als alles volgens plan verloopt, start TAQA in het voorjaar van 2010 met het gereedmaken van de puttenlocatie in de Bergermeer, om vervolgens in het najaar van 2010 te gaan boren. Het MER, de aanvulling op het MER en het toetsingsadvies vindt u op www.gasopslagbergermeer.nl.

Monitoring en evaluatie

De Commissie adviseert bij vergunningverlening een monitorings- en evaluatieplan op te nemen voor het effect van de voorgestelde natuurcompensatiemaatregelen wanneer wordt gekozen voor de voorkeurslocatie Bergermeer. TAQA volgt dit advies.

Geluid

De Commissie concludeert dat de weergave van het 'toetsingskader geluid' volledig is. Wel adviseert zij het bevoegd gezag in het besluit duidelijk te maken welke geluidsniveaus als gevolg van het project worden toegestaan, hoe en waar de geluidsniveaus gemonitord worden en duidelijk te maken welke consequenties overschrijding van toegelaten geluidsniveaus heeft.

Wie beslist over Gasopslag Bergermeer?

Volgens de Rijkscoördinatieregeling, waar Gasopslag Bergermeer onder valt, komt bij projecten van een bepaalde omvang en een groot belang de ruimtelijke besluitvorming bij het Rijk te liggen. Dat gebeurt via een rijksinpassingsplan. Daarnaast worden procedures, besluitvorming en inspraak gebundeld, wat meer duidelijkheid aan de burger en andere betrokkenen biedt en meer efficiëntie en tijdswinst moet opleveren.

Overheden als gemeentes, provincies en waterschappen blijven verantwoordelijk voor het verlenen van vergunningen, het ministerie van Economische Zaken voert de regie. Zo coördineert het ministerie het complexe vergunningenproces.

Wat is een rijksinpassingsplan?

Een rijksinpassingsplan bestaat uit een aantal onderdelen.

- Een kaart van het gebied met daarop de locatie van de gasbehandeling-installatie, de leidingen en de puttenlocatie.
- Regels en (kwaliteits-) eisen voor het project.
- Een toelichting over hoe het plan wordt uitgevoerd, wat de gevolgen van het project zijn voor bijvoorbeeld water, milieu en natuurbeheer, economische en sociale ontwikkeling en behoud van archeologische en culturele waarden.
- Het rijksinpassingsplan wordt vastgesteld door de ministers van Economische zaken en VROM.

Wat betekent het project voor u?

Tijdens de aanleg van de gasopslag, tussen 2010 en 2013, zullen met name direct omwonenden van de Bergermeer en de Boekelermeer enige overlast kunnen ondervinden, bijvoorbeeld geluidsoverlast. TAQA doet er alles aan om hinder te beperken en waar nodig bewoners tegemoet te komen. Hieronder vindt u een korte schets van de belangrijkste tijdelijke effecten.

Geluid

We maken bij het geluidsaspect onderscheid tussen piekgeluiden en het continue geluid van het boren. Het geluid tijdens het boren bestaat uit het zoemende geluid van elektromotoren. Incidenteel zijn voor omwonenden 'piekgeluiden' hoorbaar, zoals het geluid van staal op staal en heien.

Overdag is op specifieke plekken, bijvoorbeeld op de Bergerweg bij de inrit naar het putten-

terrein, het geluid van de boringen ongeveer 45 decibel. Dat geluid valt al snel weg tegen de achtergrondgeluiden: een trekker die langskomt, autoverkeer, stemgeluid van fietsers of een autoradio.

Aan de zuidrand van Bergen, bijvoorbeeld aan de Nesdijk, ervaren de bewoners een niveau van minder dan 30 decibel. Dat is vergelijkbaar met het geluid in een bibliotheek. Deze geluidsniveaus geven bovendien de meest lawaaiige situatie weer die hooguit twaalf maal per jaar voorkomt. 's Nachts, als bijna alle achtergrondgeluiden van overdag wegvallen, zal dit geluid meer opvallen: het boorproces is namelijk een continu proces. De bouwactiviteiten met bijbehorend bouwlawaai voorafgaand aan de boringen vinden echter alleen overdag plaats. Als de boringen zijn afgerond is van geluidshinder geen sprake meer.

Licht

In de jaren '70 maakten we, toen nog onder de naam Amoco, vaak gebruik van veel licht om ook 's nachts goed door te kunnen werken. Door ontwikkeling van zogeheten 'groen licht' is het nu mogelijk lichtoverlast voor omwonenden te minimaliseren. Uit onderzoek van de NAM blijkt dat groen licht ook de weidevogels minder verstoort. TAQA zal dit type licht gebruiken tijdens de geplande werkzaamheden.

Uitzicht op de Bergermeer: nu, tijdens het boren, en na 2013

Het bekende uitzicht vanaf de Bergerweg. De foto linksboven is de huidige situatie, mei 2009. De foto rechtsboven laat de geschetste situatie tijdens de boorperiode zien. De foto linksonder geeft een impressie van het uitzicht na de boorperiode vanaf 2013. De putten komen dan niet langer boven het maaiveld uit.

Het huidige uitzicht op Bergermeer

De situatie op de Bergermeer locatie tijdens het boren

Het uitzicht op Bergermeer na 2013

Toekomstbeeld installaties Boekelermeer

Schaderegeling bij aardtrillingen

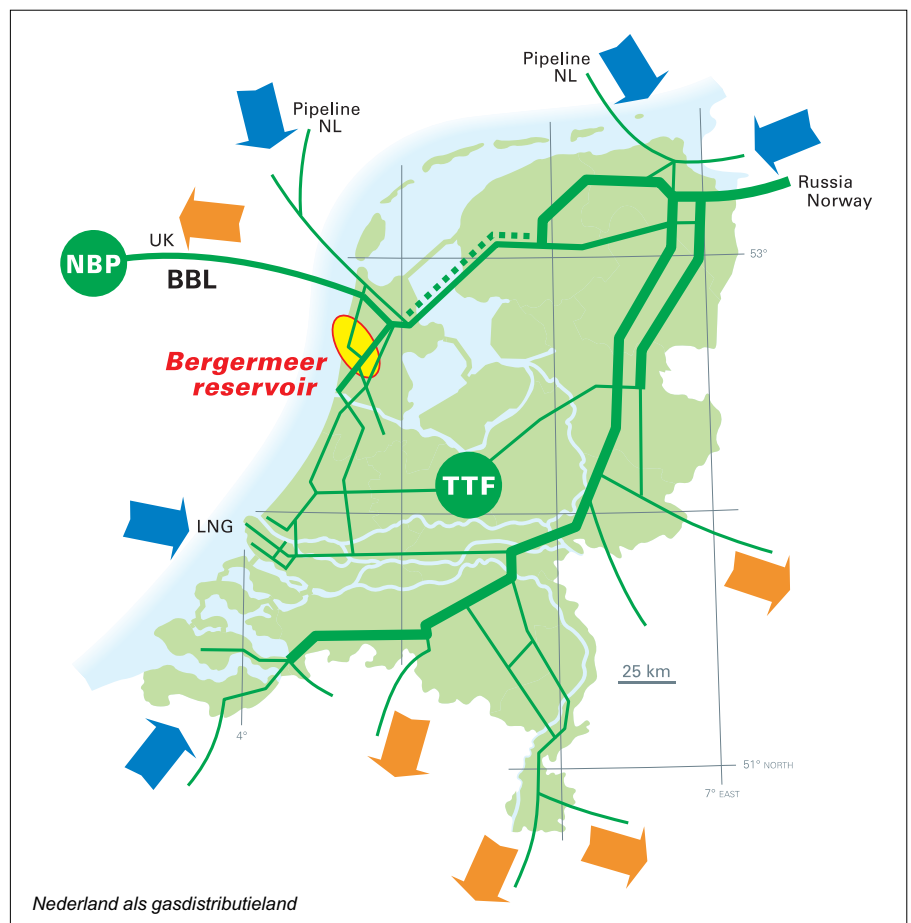
In Noord-Holland doen zich af en toe lichte aardbevingen voor. In sommige gevallen is de winning van aardgas hier de oorzaak van geweest. Sinds 1972 zijn vijf lichte aardbevingen waargenomen die zijn toegeschreven aan de gaswinning. Deze hadden een kracht van 2.7 tot 3.5 op de schaal van Richter. Hierbij is de kans op schade uiterst klein, maar nooit helemaal uit te sluiten. TAQA past bij eventuele schade de regeling toe die Amoco met de gemeente Alkmaar in 1994 heeft opgesteld. Mensen die schade lijden of hebben geleden krijgen de schade vergoed. Een onafhankelijke taxateur bepaalt of de schade inderdaad door de activiteiten van TAQA is ontstaan. Vervolgens bepaalt hij de kosten van herstel.

Enkele feiten met betrekking tot schade en wetgeving

- TAQA is aansprakelijk voor eventuele schade die ontstaat door gaswinning- en gasopslagactiviteiten. Dit is wettelijk vastgelegd.
- Dit geldt ook voor de wettelijke plicht om alles op te ruimen en in de oorspronkelijke staat terug te brengen.
- Alle claims uit het verleden zijn snel en zorgvuldig afgehandeld.
- Mocht u het niet eens zien met de uitspraak, dan kunt u informatie en onafhankelijk advies inwinnen bij de Technische Commissie Bodem Beweging: www.tcbb.nl
- Bovengenoemde zaken zijn in ons economisch model meegenomen en zullen dus geen negatief financieel effect hebben op het project.

EBN, partner in Gasopslag Bergermeer: “Gasopslag draagt bij aan leveringszekerheid in Nederland”

Energie Beheer Nederland B.V. (EBN) is een zelfstandige onderneming met de Nederlandse Staat als enige aandeelhouder. EBN speelt een centrale rol in de opsporing, winning en verkoop van Nederlands aardgas. Daarnaast is EBN ook actief in het zoeken naar en winnen van aardolie, en adviseert EBN de minister van Economische Zaken over het Nederlandse energiebeleid. EBN wil ook actief de ontwikkeling bevorderen van de Nederlandse gasrotunde, bijvoorbeeld door bij te dragen aan het realiseren van gasopslagen. EBN is daarom o.a. 40% aandeelhouder in de Gasopslag Bergermeer. Hans Diekman van EBN: “Uit studies blijkt dat het vanaf 2013 steeds moeilijker wordt om, als het echt koud wordt, aan de piekvraag naar gas in Nederland te voldoen. We hebben nog wel genoeg gas in Nederland, maar om dat gas in korte tijd tegelijk te kunnen produceren wordt steeds lastiger. Via de Bergermeer Gasopslag kan dit probleem worden opgelost.” Een gasopslag wordt daarom in de zomer gevuld en, als er veel vraag naar gas is in de winter, weer leeg gemaakt. Diekman: “De Gasopslag Bergermeer draagt op deze manier bij aan de leveringszekerheid van gas in Nederland, en aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse gasrotunde.”

Meer informatie?

TAQA Energy

Peter van der Sman, projectleider Vergunningen
Tel. 070 - 333 75 93
www.gasopslagbergermeer.nl

TAQA

Gasopslag Bergermeer